

Planeringsstrategi

Översiktsplanering för Örnsköldsviks kommun

Anfagen 2023-XX-XX

**ÖRNSKÖLDSVIKS
KOMMUN**

Upprättad 2023-01-03

Reviderad 2023-02-16

Beslutad i Kommunfullmäktige 2023-02-27

Arbetsgrupp

Från kommunen: Mattias Morin, Ida Westman och Joakim Byström.

Från Sweco: Christoffer Vikström, Ida Sundberg och Ulrika Edlund.

Bilder: Christoffer Vikström, Sweco

Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	4
1 Inledning	5
2 Tillvägagångssätt & läsanvisning.....	6
3 Lagstiftning.....	7
4 Aktualitetsbedömning och åtgärder	8
4.1 Allmänna intressen	8
4.1.1 Friluftsliv.....	8
4.1.2 Kommunikationer	8
4.1.3 Kulturmiljövård	9
4.1.4 Rennäring.....	9
4.1.5 Totalförsvaret.....	9
4.1.6 Vindbruk.....	9
4.1.7 Övriga riksintressen.....	10
4.2 Övriga förhållanden av väsentlig betydelse.....	10
4.2.1 Jordbruksmark	10
4.2.2 UNESCO Världsarv.....	11
4.2.3 Funktionell arbetsmarknadsregion.....	11
4.2.4 Elförsörjning.....	12
4.2.5 Husum	12
4.3 Mark- & Vattenanvändning	12
4.3.1 Fördjupade översiktsplaner	12
4.3.2 Kommunal Vindkraftsplan.....	13
4.3.3 Landsbygdsutveckling i strandnära lägen (LIS)	13
4.4 Miljökvalitetsnormer.....	14
4.5 Bostadsförsörjning	14
4.6 Regionala & mellankommunala frågor	16
4.7 Klimatrelaterade risker	17
4.8 Agenda 2030	18
4.9 Översiktsplanen som stöd i arbetet.....	19
4.10 Länsstyrelsens sammanfattande redogörelse	20
5 Övergripande bedömning & fortsatt översiktsplanearbete	21
Källförteckning	22

Sammanfattning

Örnsköldsviks kommuns översiktsplan utvärderades under 2018 av Länsstyrelsen i Västernorrlands län. Plan- och bygglagen (2010:900) anger att alla kommuner ska ha en aktuell översiktsplan. Enligt 3 kap. 27 § i plan- och bygglagen (PBL) ska kommunfullmäktige minst en gång under mandatperioden ta ställning till om översiktsplanen är aktuell. Det är översiktsplanen i dess helhet som ska bedömas, även fördjupningar och tillägg. Aktualitetsprövningen ska göras utifrån plan- och bygglagens krav i 3 kap. 5 § på vad som ska framgå av översiktsplanen.

Syftet med att se över en översiktsplan är att bedöma dess aktualitet utifrån tillämpning och nya/tillkommande förutsättningar sedan planens antagande. Kommunen ska ta ställning till Länsstyrelsens redogörelse av statliga och mellankommunala intressen som kan ha betydelse för översiktsplanens aktualitet. Kommunen ska också ta ställning till om översiktsplanen stämmer överens med den rådande politiska majoritetens uppfattning om byggande, mark- och vattenanvändning samt hushållning med naturresurser.

Översynen av Örnsköldsviks översiktsplan resulterade i att planen bedömdes vara delvis inaktuell. Sedan planen antogs har det tillkommit ny lagstiftning, nationella och regionala mål samt kunskapsunderlag utifrån vilka planen behöver revideras och uppdateras. Översiktsplanen bedömdes också vara inaktuell rörande dess ställningstagande till mark- och vattenanvändning i centralorten. Framför allt bedömdes det finnas behov av att det område i översiktsplanen som omfattar centralorten aktualiserades. Detta har åtgärdats genom en fördjupad översiktsplan, som antogs den 27 april 2020.

I övrigt anser kommunen att det finns behov av att revidera och uppdatera planen för kommunen som helhet utifrån nya lokala mål, strategier och kunskapsunderlag som har tillkommit sedan översiktsplanen antogs. Översiktsplanen ska ange inriktningen för den långsiktiga utvecklingen av den fysiska miljön i hela kommunen och bör på ett tydligt sätt vara ett strategiskt dokument och redovisa kommunens långsiktiga utveckling av den fysiska miljön.

Örnsköldsviks kommuns nu gällande översiktsplan antogs den 17 december 2012 men vann laga kraft först den 16 mars 2015 efter att den blivit överklagad. Därtill har kommunen åtta fördjupningar och två tematiska tillägg till den kommunomfattande översiktsplanen. Översynen visar att det finns ett behov av att arbeta in befintliga fördjupningar och tillägg i en reviderad översiktsplan.

Kommunens bedömning är att en ny översiktsplan behöver tas fram.

Vad är en planeringsstrategi?

Planeringsstrategin är ett verktyg för att hålla översiktsplanen aktuell. Det centrala i planeringsstrategin är kommunens ställningstagande till den fortsatta översiktsplaneringen. Strategin i sig innebär ingen ändring av översiktsplanen utan ska enbart tala om vad kommunen ska fokusera på i översiktsplaneringen och om det finns delar av planen som behöver ändras. Till exempel ska kommunen i planeringsstrategin redogöra för om det har skett förändringar när det gäller planeringsförutsättningar av betydelse för översiktsplanens aktualitet.

1 Inledning

3 kap 23 § PBL: Kommunfullmäktige ska anta en planeringsstrategi senast 24 månader efter ett ordinarie val. I strategin ska fullmäktige

1. ta ställning till dels ändrade planeringsförutsättningar av betydelse för översiktsplanens aktualitet, dels kommunens fortsatta arbete med översiktsplaneringen, och

2. bedöma i vilken utsträckning planen är aktuell i förhållande till kraven i 3 §, 4 § andra stycket 1 och 2 samt 5 §.

Det kommunala planmonopolet ger en möjlighet och skyldighet hos kommunen att planera markanvändningen inom den egna kommunen. Med detta följer ett stort ansvar och långsiktigt tänkande då det påverkar alla aspekter i samhället och individer under många år framöver. Översiktsplaner är ej juridiskt bindande men såväl ett viktigt som styrande dokument inom kommunala verksamheter när det kommer till markanvändning och fysisk planering.

Under varje mandatperiod har kommunen en skyldighet att pröva Översiktsplanens aktualitet. Något som tidigare kallades aktualitetsprövning men som sedan 1 april 2020 ersatts av planeringsstrategi i PBL (Prop. 2019/20:52). Kravet är att planeringsstrategin ska vara beslutad senast 2 år från senaste riksdagsval, vilket i det här fallet innebär 2024 räknat från riksdagsvalet 2022. Den stora skillnaden med en planeringsstrategi är att den utöver att testa den befintliga översiktsplanens aktualitet, ska tala om hur en kommun planerar att jobba med den kommunala planeringen fram tills det att en aktuell översiktsplan har antagits.

Örnsköldsviks översiktsplan antogs 2012 och de senaste åren har det arbetats aktivt för att ta fram en ny översiktsplan över kommunen. Kommunen har valt att undanta området för centralorten som fångas upp av den *Fördjupade översiktsplanen för Örnsköldsviks centralort* som den 27 april 2020 (KF § 64), och som bedöms vara fortsatt aktuell.

Örnsköldsviks övergripande vision och mål är att:

Vi bygger bäst tillsammans! År 2030 är Örnsköldsvik ett kreativt nav med stark utveckling där initiativ och idéer tas till vara. En plats för 65 000 nyfikna med framtidstro. Här känner människor trygghet, gemenskap och glädje.

Planeringsstrategin tar stöd av plan och bygglagen (PBL)

I inledningen av respektive kapitel finns det hänvisningar till relevanta stycken i PBL. Denna planeringsstrategi följer inte samma upplägg som lagtexten. Det är inte alla delar i PBL som är relevanta för planeringsstrategin varför det enbart hänvisas till de delar som är viktiga för den här fasen av arbetet.

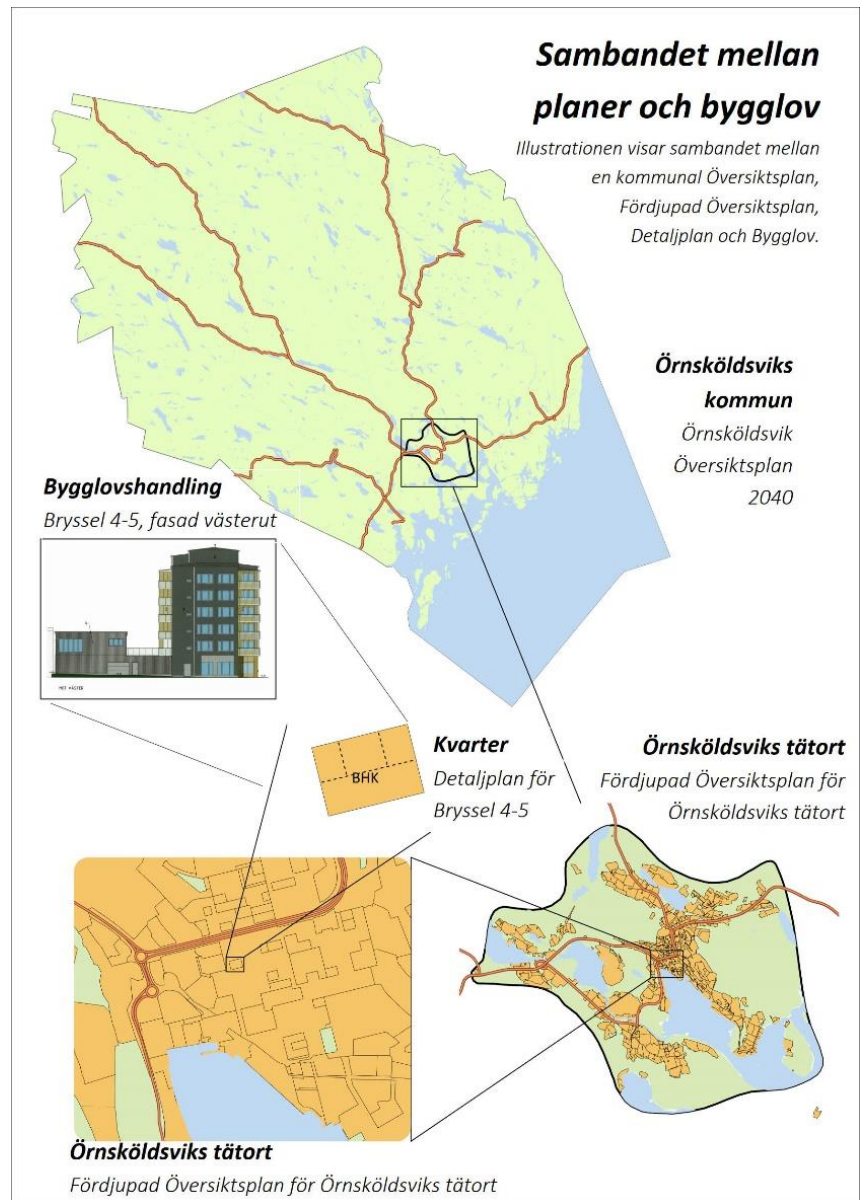
2 Tillvägagångssätt & läsanvisning

Under 2021/2022 utvärderades Örnköldsviks kommuns översiktsplan av kommunens översiktsplanerare. Framtagandet av planeringsstrategin och kompletterande utvärdering av översiktsplanen har därefter utförts av Sweco under hösten/vintern 2022 tillsammans med kommunens översiktsplanerare med utgångspunkt i 3 §, 4§ andra stycket punkt 1 och 2 samt 5 § PBL.

Att översiktsplanens aktualitet prövas innebär inte att dess innehåll ändras. Det är endast ett ställningstagande om planen är aktuell även i fortsättningen. Om översiktsplanen förklaras inaktuell så ska den revideras.

Aktualitetsprövningens slutsats är att översiktsplanen delvis är inaktuell och behöver revideras. Planen behöver bland annat aktualiseras vad gäller mark- och vattenanvändning, uppdateras utifrån ny lagstiftning och nationella mål, revideras utifrån nya lokala mål och strategier samt tydliggöras som strategiskt dokument för kommunens långsiktiga utveckling av den fysiska miljön.

Länsstyrelsens underlag inför Örnköldsviks kommuns beslut om planeringsstrategi har beaktats och inkorporerats i denna planeringsstrategi.

3 Lagstiftning

Sedan översiktsplanen från 2012 antogs har en del nya lagar och förordningar kommit till eller ändrats. Det har bland annat skett ändringar i miljöbalken, plan- och bygglagen, samt eventuellt inom de områden som Länsstyrelsen bevakar. Nedan listas de ändrade lagar och förordningar som bedöms ha störst påverkan på Örnsköldsviks kommuns översiktsplan:

Plan- och bygglagen

- Flera ändringar i PBL:s 3 kap trädde i kraft 1 april 2020. Ändringarna berör både innehållet i översiktsplanen och processen för hur den tas fram och aktualitetsprövas. Ändringarna innebär bland annat ett krav på att redovisa översiktsplanens huvuddrag i en karta och att kommunen ska redovisa de förhållanden med koppling till de allmänna intressena i 2 kap PBL, som kan ha en väsentlig betydelse för beslut om hur mark- och vattenområden ska användas och hur den byggda miljön ska användas, utvecklas och bevaras. Det har också förtydligats att endast planeringsunderlag av betydelse för bedömningen av planförslaget ska redovisas i samrådet, samt vilka aspekter länsstyrelsen ska yttra sig om i granskningen.
- Sedan 2018 ska *"kommunens syn på risken för skador på den byggda miljön som kan följa av översvämning, ras, skred och erosion som är klimatrelaterade samt på hur sådana risker kan minska eller upphöra,"* framgå av översiktsplanen.
- Riktlinjer om bostadsförsörjning ska redovisas separat och inte som en del av översiktsplanen i enlighet med 2 kap. 3 § 5 PBL. Örnsköldsviks kommun tog fram riktlinjer för bostadsförsörjning under 2018. Bostadsförsörjningsprogrammet ska vara vägledande för ställningstaganden som berör det allmänna intresset bostadsbyggande och utveckling av bostadsbeståndet.
- 2015 infördes bestämmelser om att detaljplaner ska handläggas med ett utökat förfarande om detaljplanering inleds och detaljplaneförslagen ej är förenliga med översiktsplanen och länsstyrelsens granskningsyttrande.
- Översiktsplaner som antagits före 1 januari 2004 upphör att gälla vid utgången av 2025. Det berör den fördjupade översiktsplanen för Husum som antogs 1998, om den inte hunnit ersättas av ny översiktsplan innan 2025.

Miljöbalken

- Förändringar i 7 kap 18 § miljöbalken har gett Länsstyrelsen möjlighet att, i det enskilda fallet, upphäva hela eller delar av strandskyddet vid små sjöar och vattendrag. Arbetet med en ny översiktsplan kan vara ett lämpligt tillfälle att utarbeta underlag för förslag till upphävanden.
- Nytt 6 kapitel miljöbalken om miljöbedömningar började gälla den 1 januari 2018, vilket innebär vissa förändringar för hanteringen av miljöbedömningar i planer som upprättas enligt PBL.

Övriga lagar och förordningar

- Den 11 maj 2017 utfärdades en ändring av förordningen om trafikbuller vid bostadsbyggnader (SFS 2015:216) som avser nya bullernivåer från spårtrafik och vägar (SFS 2017:359).
- Sedan 2020 är FN:s barnkonvention svensk lag. Det innebär att barns rättigheter måste tillämpas i all myndighetsutövning och offentlig verksamhet som påverkar barn eller barns förhållanden. Översiktsplanering har indirekt påverkan på ungas livsmiljö men direkt påverkan på barn och ungas möjlighet att påverka i samband med samrådsperioden. Därför är barnkonventionen en viktig aspekt att ta hänsyn till i arbetet.
- Regeringen har beslutat om en ändring av lagen (2000:1383) om kommunernas bostadsförsörjningsansvar, som gäller från 1 oktober 2022.
- Lag (2018:1937) från november 2018 tar upp tillgänglighet till digital offentlig service.

4 Aktualitetsbedömning och åtgärder

3 kap. 23 §PBL: 1.ta ställning till dels ändrade planeringsförutsättningar av betydelse för översiktsplanens aktualitet.

4.1 Allmänna intressen

3 kap. 4 § PBL: Kommunen ska i översiktsplanen redovisa de förhållanden som med hänsyn till de allmänna intressena i 2 kap. kan ha en väsentlig betydelse för sådana beslut som avses i 2 § andra stycket. Riksintressen enligt 3 eller 4 kap. miljöbalken ska alltid redovisas.

Av planen ska det även framgå hur kommunen anser att

1. riksintressen ska tillgodoses,

Några riksintressen enligt 3 kap MB har tillkommit eller reviderats under senare tid och redogörs för nedan. Inget av de nya eller reviderade riksintressena bedöms stå i direkt strid med nu gällande översiktsplan.

4.1.1 Friluftsliv

Invånarnas möjlighet till naturkontakt och friluftsliv med platser för lek, motion och utevistelse är ett allmänt intresse, de områden som pekats ut som riksintressen för friluftsliv har stor betydelse för människors utevistelse. Naturvårdsverket har fattat beslut om nya och reviderade riksintresseområden för friluftsliv under 2016–2017. Kring Örnsköldsvik finns ett flertal riksintresseområden för friluftsliv som kommunen ska ta hänsyn till i översiktsplaneringen.

Bedömning & åtgärder: Nuvarande översiktsplan anses inte vara uppdaterad gällande de reviderade riksintressena för friluftsliv. Dessa kommer att arbetas in i den nya översiktsplanen

4.1.2 Kommunikationer

Sedan Översiktsplanen från 2012 antogs har Trafikverket valt att plocka bort väg 335 mellan Örnsköldsvik och Sollefteå samt väg 1067 som går från Örnsköldsvik till Örnsköldsviks flygplats i Gideå. Även denna flygplats har plockats bort som riksintresse för kommunikationer. Trafikverket har även plockat bort Kramfors/Sollefteå flygplats i Kramfors kommun vars influensområde påverkar Örnsköldsviks kommun.

Bedömning & åtgärder: Nuvarande översiktsplan är ej aktuell kopplat till de förändrade riksintressena för kommunikationer vilket kommer att arbetas in i den nya översiktsplanen. Kommunen anser att väg 335 mot Sollefteå bör ingå i riksintressen för kommunikationer. Kommunen anser att Örnsköldsviks flygplats ska vara en beredskapsflygplats och därför fortsättningsvis vara ett riksintresse för kommunikationer

4.1.3 Kulturmiljövård

Riksantikvarieämbetet har beslutat om ett flertal riksintressen för kulturmiljövård i Örnsköldsviks kommun, några av dessa är Trysunda, Ulvöhamn, Myckelgensjö och Gideå Bruk.

Bedömning & åtgärder: Riksantikvarieämbetet och dess utpekade riksintressen för kulturmiljövård finns beskrivet i nu gällande översiktsplan. Riksantikvarieämbetet intressen i Örnsköldsviks kommun har inte ändrats och gäller fortsättningsvis i det framtida översiktsplanearbetet.

4.1.4 Rennäring

Riksintressena för rennäring för Jämtland och Västernorrlands län fastslogs av Sametinget 2009 och har ej ändrats sedan föregående översiktsplan antogs. Stora delar av de norra och inre delarna av kommunen är viktiga för rennäringens intressen och sträcker sig från omkring Skorped – Bredbyn – Björna - Gideå och inåt landet. De aktuella samebyarna som berörs är Vilhelmina Norra, Vilhelmina Södra och Voernese.

Bedömning & åtgärder: Utpekade riksintressen för rennäring är ej tillräckligt beskrivna i nu gällande översiktsplan och behöver beskrivas mer i den kommande översiktsplanen.

4.1.5 Totalförsvaret

Omvärlden har förändrats snabbt under 2022 i och med Rysslands anfallskrig mot Ukraina. I januari 2022 beslutades om förnyad redovisning av riksintressen och områden av betydelse för totalförsvarets militära del enligt 3 kap 9 § Miljöbalken (1998:808). I den framgår det att "mark- och vattenområden som har betydelse för totalförsvaret ska så långt som möjligt skyddas mot åtgärder som kan påtagligt motverka totalförsvarets intressen."

Det ställer krav på kommunens fysiska planering. Det är Försvarsmakten som i egenskap av sektorsmyndighet gör bedömningen om en åtgärd medför påtaglig skada på ett riksintresse eller område av betydelse för totalförsvarets militära del. Bland annat behöver kommunen remittera vissa ärenden, exempelvis översiktsplaner, fördjupade översiktsplaner, tematiska översiktsplaner samt alla tillägg till dessa, till Försvarsmakten. Fullständig beskrivning finns i Försvarsmaktens katalog för riksintressen för totalförsvarets militära del Västernorrlands län.

Försvarsmakten pekar ut Örnsköldsviks kommun som påverkansområde för väderradar samt civil flygplats.

Bedömning & åtgärder: Totalförsvaret och dess påverkan på kommunen beskrivs i nu gällande översiktsplan. Totalförsvarets intressen i Örnsköldsviks kommun har inte ändrats. Dock bör nuvarande och eventuellt kommande intresseområden från Försvarsmakten i kommunen fortsättningsvis vara av vikt i planeringen. Riksintresse väderradar påverkar framför allt vindkraftutbyggnaden då de orsakar störningar på väderinformationen. Vid planering av vindkraftsetableringar behöver Örnsköldsvik beakta detta.

4.1.6 Vindbruk

Energimyndigheten och Naturvårdsverket har tillsammans tagit fram en nationell strategi för en hållbar vindkraftsutbyggnad som bland annat innehåller planeringsunderlag och förslag på hur den landbaserade vindkraftutbyggnaden bör fördelas i Sverige. I strategin föreslås att länsstyrelserna får i uppdrag att ta fram ett regionalt planeringsunderlag för utbyggnad av vindkraft i respektive län. Det kommer bidra till att tydliggöra hur kommunerna i sin fysiska planering kan förhålla sig till det nationella målet om 100 procent förnybar elproduktion. Strategin föreslår också en förändring av bestämmelsen om kommunal tillstyrkan av vindkraft som innebär att kommunens tillstyrkansbeslut ska komma tidigare i processen och att beslutet blir bindande.

Kommunen har i nu gällande översiktsplan tagit ställning till att inte tillåta vindkraftsutbyggnad inom kommunens kustområde öster om E4 och i centralortens närområde. Utbyggnad ska också undvikas inom och i anslutning till områden med särskilda intressen för friluftsliv samt natur- och kulturvård.

Bedömning & åtgärder: Energimyndighetens två områden för riksintressen av utbyggnad av vindkraftverk i Örnsköldsviks kommun överlappar till stor del två områden i det tematiska tillägget för kommunens vindkraftutredning från 2007. Idag finns det vindkraftverk på en av platserna medan det andra har fått avslag på grund av annat riksintresse, varav kommunen anser att detta område bör plockas bort som riksintresse för vindbruk. Ingen av platserna ligger öster om E4:an. Nuvarande översiktsplan är aktuell mot nuvarande riksintressen för vindbruk men bör som helhet uppdateras i ämnet och kommande vindkraftområden. Kommunen anser även att de befintliga områdena för riksintresse generellt är förlegade och svåra att arbeta utifrån då förutsättningarna för såväl vindkraftverkens storlek som var de kan placeras förändrats avsevärt sedan dessa togs fram.

4.1.7 Övriga riksintressen

Bedömning & åtgärder: Det finns ett antal andra riksintressen som inte nämns ovan. Dessa bedöms inte ha en direkt påverkan på nuvarande plans aktualitet och kommer att behandlas i samband med framtagande av den nya översiktsplanen.

4.2 Övriga förhållanden av väsentlig betydelse

3 kap. 4 § PBL: [...] Av planen ska det även framgå hur kommunen anser att [...]

3. förhållanden av väsentlig betydelse i övrigt bör beaktas

4.2.1 Jordbruksmark

Byggande på jordbruksmark ökar i länet. Enligt 3 kap. 4 § Miljöbalken får brukningsvärd jordbruksmark endast tas i anspråk om det är nödvändigt för ett väsentligt samhällsintresse som inte kan tillgodoses genom någon annan mark.

Nuvarande översiktsplan beskriver förutsättningar och riktlinjer för jord- och skogsbruket i Örnsköldsviks kommun. Kommunen har sett en förändrad användning av jordbruksmarken där fler och mindre jordbruk över åren blivit färre och större. Det finns till viss del motstridiga intressen i den här frågan då kommunen får in önskemål om att få bygga på jordbruksmark samtidigt som kommunen har som mål att bevara den för befintlig eller framtida jordbruksproduktion.

Länsstyrelsen arbetar med att ta fram en vägledning om brukningsvärd jordbruksmark i planeringen. 2021 publicerade länsstyrelsen ett regionalt skogsprogram som ett verktyg för hållbart brukande och bevarande av skog. Syftet är att underlätta dialog mellan olika intressen.

Bedömning & åtgärder: Kommunen bör fortsatt ta hänsyn till jordbrukets värden (för produktion, ekosystemtjänster, natur, kultur och landskapet i sin helhet) och väga efterfrågan på mark för bebyggelse mot framtida och befintlig jordbruksproduktion. I översiktsplanen ska det finnas mål kopplade till jordbruket som areell näring, samt mål kopplade till bevarande och utveckling av jordbruksmarkens natur-, rekreations- och kulturvärden. Kommunen kan i översiktsplanen ta ställning till att jordbruksmark inte får ianspråkta för bebyggelse och peka ut jordbruksmark som är av särskild betydelse för kommunen eller regionen. Länsstyrelsens kommande vägledning kan hjälpa kommunen bemöta och väga olika intressen för skogsbruk och jordbruksmark.

4.2.2 UNESCO Världsarv

Höga Kusten rankas sedan år 2000 som ett av UNESCO:s världsarv och från 2006 ingår även Kvarkens finska skärgård i världsarvet. Höga kusten är en av Sveriges mest storslagna platser där fjäll möter hav och skärgård i ett magiskt landskap. Kusten har formats av istiden och en gång rest sig ur havet, idag är det tillsammans med Kvarken, världens största landhöjning. Höga kusten ligger i kommunerna Kramfors och Örnsköldsvik, är 1 400 kvm stort varav 800 kvm är havsområde och består av nära 70 öar. Inom världsarvsområdet finns många natur- och kulturresevat.

Förvaltningsplanen för världsarvet Höga Kusten beskriver världsarvsvärdena, berättar hur de är skyddade idag, redogör för förvaltningsorganisationen samt sätter mål för världsarvsförvaltningen 2017–2020. Örnsköldsviks kommun styr delvis över den fysiska planeringen i Höga Kusten och har myndighetsansvar i bland annat bygglovs- och strandskyddsärenden och ska, utifrån sitt ansvarsområde, verka för att bevara världsarvet.

Bedömning & åtgärder: Kommunen kommer i översiktsplanen värna och bevara Höga Kusten samt tydliggöra områdets roll för kommunen som plats att bo i och besöka.

4.2.3 Funktionell arbetsmarknadsregion

Örnsköldsviks kommun är en del av en av Sveriges starkaste tillväxtregioner, Umeåregionen. I samarbete med sex andra kommuner verkar Örnsköldsvik för att främja näringsliv och tillväxt samt för bra livsvillkor och samhällsservice i regionen. Umeåregionen är en stark arbetsmarknadsregion med god tillgång till kompetens och arbete. Genom samarbete och samverkan skapar kommunerna goda förutsättningar för en växande befolkning att leva, bo, arbeta och studera samt för fler företag och organisationer att bildas, etableras och utvecklas på ett hållbart sätt inom Umeåregionen.

Örnsköldsvik har goda förutsättningar för att bidra till och vara en del av en stark och funktionell arbetsmarknadsregion genom att stärka länken mellan Örnsköldsvik och övriga samverkande kommuner i regionen. Närheten till Umeå som är en stark nod möjliggör för en större arbetsmarknad och kompetensförsörjning genom att underlätta arbets- och studiependling.

Bedömning & åtgärder: Kommunen ska verka för att fortsatt samarbeta med övriga kommuner i regionen för att gemensamt skapa en livskraftig, utvecklingsinriktad och stark region. Örnsköldsvik ska ha en god planberedskap för såväl bostads- som verksamhetsmark på strategiska platser i den norra kommundelen och aktivt verka för bättre infrastruktur för kommunikation mellan Umeå och Örnsköldsvik.

4.2.4 Elförsörjning

Elförsörjning är en mycket viktig del av infrastrukturen i ett modernt samhälle och en förutsättning för att samhället ska fungera. Där kommunen har ansvar för att planera för energiförsörjningen inom sitt geografiska område. De gröna industrisatsningar som nu sker framförallt i norra Sverige och den gröna omställning som sker generellt i samhället har satt tillgången på el i blickfånget. Eltillgången och möjlig ny produktion av el eller el-intensiva verksamheter styrs till stor del av den kapacitet som finns i det nuvarande stamnätet och den möjlighet som det har att leverera. Kommunen har en utmaning i och med att stamnätet ligger i mitten av kommunen, i nordsydlig riktning, medan verksamheter och industrier ligger vid kusten. Vilket medför behov av förstärkande åtgärder för att möjliggöra fortsatt utveckling.

El-näten ägs idag av flera olika aktörer, där Örnsköldsviks kommun enbart äger en liten del av elnätet i kommunen och det finns stort behov av samverkan och dialog med relevanta aktörer för att arbeta strategiskt med elförsörjningsfrågan. Kommunen bör i planeringsstrategin ta hänsyn till förutsättningarna i regionens elnät då utvecklingen i Örnsköldsvik är beroende av kapaciteten i regionnätet.

Bedömning & åtgärder: Kommunen ska i översiktsplanen kartlägga elnätet och identifiera områden med mer eller mindre kapacitet. Genom att kartlägga elnätet och dess kapacitet kan kommunen bättre planera för nya exploateringsområden och ta hänsyn till befintlig el-kapacitet. Utifrån det kan kommunen identifiera vilka områden som behöver förstärkas avseende elförsörjning samt vilka områden som är bäst lämpade för till exempel bostäder eller industri och verksamhet. Kommunen behöver identifiera, samverka och föra dialog med relevanta aktörer som elnätsägare, producenter och leverantörer. I översiktsplanen bör kommunen också kommentera dess åtagande för ökad el-produktion från förnybara energikällor.

4.2.5 Husum

Platsen har unika förutsättningar i kommunen då den har goda kommunikationsförbindelser från E4:an, Botniabanan, flygplatsen och den djupgående hamnen vid Husumfabriken. Järnvägens närhet och stationen i Husum gör den även attraktivt ur ett pendlingsperspektiv. Dessutom finns goda förutsättningar med att bygga cirkulära system kring fabriksområdet där restprodukter, spillvärme och logistik kan samordnas. Det finns en stor samsyn inom politiken om att områden i och kring Husum ska finnas tillgängliga för fortsatta industrietableringar. Husum ligger även i riktning mot Umeå och kan på således även locka arbetskraft från hela Umeåregionen med ett avstånd på ca 45min med järnväg från Umeå central och 15min från Örnsköldsviks central. Dessutom bidrar utvecklingen av Husum till att stärka länken mellan Örnsköldsvik och Umeå som är en viktigt identifieras förutsättning för långsiktig tillväxt.

Bedömning & åtgärder: Kommunen ska vidare aktivt verka för att möjliggöra strategisk mark kopplat till industri och verksamhetsetablering i Husum och dess absoluta närhet.

4.3 Mark- & Vattenanvändning

3 kap. 3 § PBL: Kommunen ska i översiktsplanen redovisa grunddragen i fråga om den avsedda användningen av mark- och vattenområden för hela kommunen. Grunddragen ska framgå av en karta.

Av planen ska det även framgå hur kommunen anser att den byggda miljön ska användas, utvecklas och bevaras.

4.3.1 Fördjupade översiktsplaner

4.3.1.1 Fördjupad översiktsplan för Örnsköldsviks tätort

Den Fördjupade översiktsplanen för Örnsköldsviks tätort antogs 27 april 2020 (KF § 64) och täcker i princip hela centralorten. I planen framgår utvecklingsstrategin för tätorten där staden ska växa inifrån och ut, ta den unika

naturen i beaktning, bygga ett effektivt och hållbart transportsystem, attraktiv och variationsrika boendemiljöer samt en levande stadskärna med mötesplatser för alla.

Bedömning & åtgärder: Den fördjupade översiktsplanen för Örnsköldsviks tätort kommer fortsatt att gälla och översiktsplanen behandlar ej den mark- & vattenanvändning som tas upp i den förstnämnda. Detta då den är antagen så sent som april 2020 och få utpekade bostadsområden och verksamhetsmark har hunnits byggas ut. Planen har även en tydlig inriktning för hur tätorten ska utvecklas. Den ses därför som aktuell de kommande åren.

4.3.1.2 Övriga fördjupade översiktsplaner

Utöver FÖP:en för Örnsköldsviks tätort, har kommunen ett flertal äldre fördjupade översiktsplaner (FÖP: Köpmanholmen 2009 och FÖP: Norra Ulvön 2011; FÖP Husum 1998) som behöver ersättas av den nya översiktsplanen. Den fördjupade översiktsplanen för Husum kommer att upphöra 2026, enligt lagkrav 3. kap PBL (SFS 2021:788) som trädde i kraft 1 april 2020, vilket innebär att planer som antogs före 2004 upphör att gälla år 2026.

Bedömning & åtgärder: Vissa delar av planerna är mycket utdaterade och bristfälliga, planerna kommer att ersättas av den nya översiktsplanen och inaktuella texter kommer att uppdateras.

4.3.2 Kommunal Vindkraftsplan

Ett tematiskt tillägg till översiktsplanen för vindkraft antogs i december 2008. Planen är styrande för den utbyggnad av vindkraft som nu sker i kommunen. Enligt kommunfullmäktiges beslut ska planen ses över under mandatperioden 2014–2018. Kommunen har behandlat alla områden som fanns utpekade i översiktsplanen för 2012.

I översiktsplanen har kommunen som mål att utöka den egna gröna el-produktionen i kommunen genom solenergi, vindkraft och biobränslen. En ny bedömning bör göras utifrån befintlig och behov av ny utbyggnad i förhållande till områden med höga naturvärden samt i vissa fall riksintresse för rennärning och totalförsvaret kan påverkas negativt.

Bedömning & åtgärder: Nuvarande översiktsplan anses inte vara aktuell gällande vindkraft och kommunen bör i den nya översiktsplanen ta ställning till den fortsatta vindkraftsutvecklingen. Planen för vindkraft har heller inte setts över vilket innebär att förutsättningar och överväganden för vindkraften inte är aktuella. I sitt ställningstagande bör kommunen ta hänsyn till nationella och regionala underlag som till exempel ny eller förändrad lagstiftning, strategier och/eller planer. Frågan kommer behandlas i samband med att den nya kommunövergripande översiktsplanen tas fram.

4.3.3 Landsbygdsutveckling i strandnära lägen (LIS)

3 kap. 5 § PBL: Av översiktsplanen ska även följande framgå:

2. sådana områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen som avses i 7 kap. 18 e § första stycket miljöbalken,

Den befintliga LIS-planen för kommunen är inte tillfredställande ur ett flertal aspekter, bland annat för att den pekar ut områden som är klassade som känsliga naturområden och inte tar hänsyn till avstånden till de av kommunen utpekade service- och när-orterna. Utöver översiktsplanen använder sig kommunen också av den Landsbygdsstrategi som finns framtagen.

Flera områden som i LIS-planen pekas ut som områden med utökat strandskydd är inte längre aktuella enligt beslut från Länsstyrelsen 2014 (dnr 511-3117-14). Planen tar inte hänsyn till tillkomna relevanta måldokument (exempelvis förvaltningsplan för Höga kusten) som ska göras enligt 3 kap. 5 § p 4 PBL.

Bedömning & åtgärder: Kommunen har som målsättning att ersätta befintlig LIS-plan med aktuella riktlinjer för LIS i den nya kommunövergripande översiktsplanen.

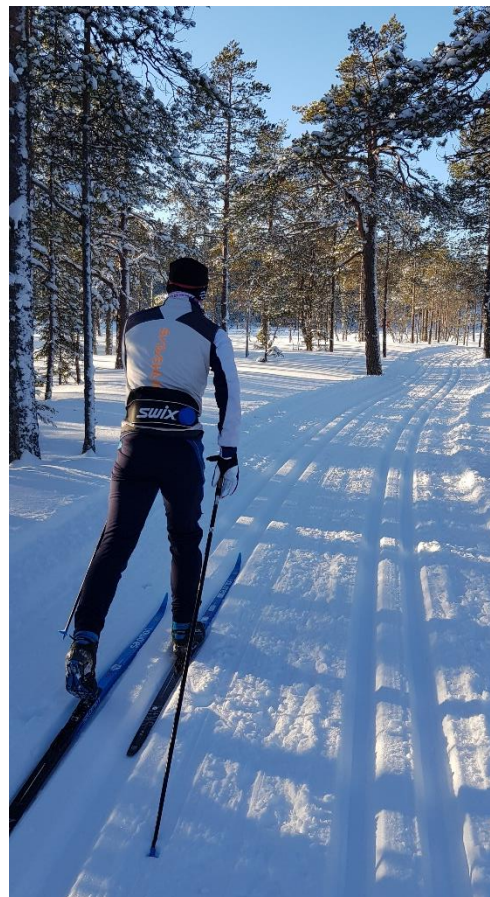
4.4 Miljökvalitetsnormer

3 kap. 4 § PBL: Av planen ska det även framgå hur kommunen avser att

2. gällande miljökvalitetsnormer enligt 5 kap. miljöbalken ska följas,

I nu gällande översiktsplan beskrivs vad miljökvalitetsnormer är, vilket ansvar kommunen har och hur kommunen avser att iakttä gällande miljökvalitetsnormer både vad gäller vatten och luft. I planen anges att då gällande miljökvalitetsnorm överskridits och de största källorna är industrin och vägtrafiken. Till exempel har miljökvalitetsnorm för partiklar överskridits i Örnsköldsviks centrum. Ett åtgärdsprogram för detta godkändes 2011. Då sågs Åsbergstunneln som den enskilt största betydande åtgärden för att långsiktigt klara miljökvalitetsnormen, medan akutåtgärder som vägrengöring och dammbindning var kortsiktiga lösningar.

Bedömning & åtgärder: Kommunen bör i kommande översiktsplan behandla miljökvalitetsnormer på samma sätt som i den befintliga översiktsplanen och den fördjupade översiktsplanen, men uppdatera hanteringen efter aktuella förutsättningar och normer. Bland annat kommer ett nytt åtgärdsprogram för luft att beslutas om under 2023. En förvaltningsövergripande planering ska säkerställa att miljökvalitetsnormerna för yt- och grundvatten beaktas i kommunens verksamhet. Ingen uppdatering av den fördjupade översiktsplanen för centrala Örnsköldsvik kommer ske under denna mandatperiod.

4.5 Bostadsförsörjning

3 kap. 5 § PBL: Av översiktsplanen ska även följande framgå

1. hur kommunen avser att tillgodose det långsiktiga behovet av bostäder

Örnsköldsviks kommun antog 2018 en **policy för bostadsförsörjning** med separata riktlinjer för bostadsförsörjning i och med ändringar i lagen om kommunernas bostadsförsörjningsansvar (2000:1383). Riktlinjer för bostadsförsörjning ska inte längre beslutas som en del av översiktsplanen, utan redovisas i ett separat dokument som antas av kommunfullmäktige. Riktlinjerna ska nu vara vägledande när kommunen i översiktsplaneringen tillämpar och bedömer det allmänna intresset i 2 kap 3 § PBL. I dagsläget anges riktlinjer för bostadsförsörjning både i översiktsplanen och bostadsförsörjningsprogrammet då översiktsplanen antogs innan separata riktlinjer för bostadsförsörjning antogs. Bostadsförsörjningsprogrammet ska aktualitetsprövas varje mandatperiod och uppdateras om så behövs, vilket det för närvarande pågår ett arbete med att uppdatera.

Bostadsförsörjningspolicyn anger en del riktlinjer att förhålla sig till samtidigt som den pekar på att merparten av den tillkommande bebyggelsen kommer ske i centralorten. Trenden nationellt är att urbaniseringen ökar och landsbygden avfolkas vilket till viss del även går att urskilja i Örnsköldsviks kommun. Det finns en viss brist av villor och lägenheter i tätorten medan tillgången är bättre en bit utanför tätorten, med vissa lokala variationer och undantag.

Befolkningsutvecklingen i Örnsköldsvik har varit negativ eller försiktigt positiv sedan 1970-talet. Det beror till stor del på underskott av människor i åldrarna 20 till 40 år, kommunen har också haft en större andel äldre än hela riket. I nu gällande översiktsplan var prognosen en fortsatt minskning av befolkningen till år 2020. Orsaken var ett förväntat mindre positivt inflyttningsnetto än det negativa födelsettot samtidigt som andelen äldre (framför allt i åldern 65–80 år) bedömdes öka det närmaste decenniet. På grund av en ökad andel äldre kommer arbetsbördan öka för de i yrkesverksam ålder i och med att färre ska försörja fler icke yrkesverksamma. Den här förväntade utvecklingen ställer krav på Örnsköldsviks kommun att anpassa och förnya verksamheterna för att möta utmaningarna.

Bedömning & åtgärder: Sammantaget bedöms påverkan på planens aktualitet som betydande där översiktsplanen inte är förenlig med gällande lagstiftning. I och med antagandet av ett separat bostadsförsörjningsprogram behöver målen i denna ges en fysisk dimension i översiktsplanen som innefattar hela kommunen. En stor del av ny bebyggelse kommer ske inom centralorten och täcks därmed upp av den fördjupade översiktsplanen för Örnsköldsviks tätort.

Kommunen behöver konkretisera hur översiktsplanen och bostadsförsörjningen ska möjliggöra att befolkningsmålet uppnås. Detta hanteras lämpligast i samband med att en ny kommunövergripande översiktsplan tas fram där behov för mark och infrastruktur behandlas samt i ett uppdaterat bostadsförsörjningsprogram i enlighet med lagstiftningens krav.

4.6 Regionala & mellankommunala frågor

3 kap. 5 § PBL: Av översiktsplanen ska även följande framgå:

2. hur kommunen i den fysiska planeringen avser att ta hänsyn till och samordna översiktsplanen med relevanta nationella och regionala mål, planer och program av betydelse för en hållbar utveckling inom kommunen,

5. om översiktsplanen avviker från en regionplan för länet, på vilket sätt den gör det och skälen för avvikelsen, och

6. sådana områden och verksamheter som angår två eller flera kommuner eller är av regional betydelse

Några av de sakfrågor som berör den kommunala planeringen beskrivs nedan i löptext.

Från Trafikverkets sida tas det vart 4 år fram en **Nationell Plan** som reglerar vilka större satsningar Trafikverket ämnar att göra inom den närmaste 10 års perioden. Den senaste Nationella planen antogs under sommaren 2022 och pekar ej ut Åsbergs tunneln genom centrala Örnsköldsvik som något som kommer att byggas under den tiden. Detta har stor inverkan på den fortsatta utvecklingen inom Örnsköldsviks tätort.

Det finns ingen regionplan i enlighet med PBL för Västernorrland. Däremot har Region Västernorrland tagit fram både en **Regional utvecklingsstrategi** (RUS) för åren 2020-2030, samt en **Regional infrastrukturplan** för 2022-2033. Dokumenten tar upp inriktningen i länet och hur regionen ser att den utvecklas inom de kommande åren.

För Kramfors och Örnsköldsviks kommun finns ett **Underlag för Kust- och Havsplanering** framtaget 2019 som ämnar till att underlätta planeringen av kusten och dess territorialvatten, samt planeringen över kommungränserna. Detta är något som kommunen kommer jobba fortsättningsvis med kopplat till kust- och havsplanering.

Inom Västernorrland har kommunen ett samarbete med Kramfors, Sollefteå och Härnösands kommun där **Höga Kusten och destinationsutvecklingen** av densamma och medverkande kommuner är en central del.

Örnsköldsviks kommun angränsar till Kramfors, Sollefteå, Åsele, Bjurholm och Nordmaling kommuner där framförallt frågor kopplat till vindkraft eller vattenanvändning kan beröra övriga kommuner. Örnsköldsviks kommun ligger i Västernorrlands län men har bra samarbeten och goda förutsättningar att jobba även

mot Umeå och Västerbotten. Som exempel ingår kommunen i samarbetsområden med **Umeåregionen** som innefattar Umeå, Bjurholm, Nordmaling, Robertsfors, Vindelns, Vännäs och Örnsköldsvik.

Bedömning & åtgärder: Kommunen kommer att behandla såväl regionala som nationella planer och övriga dokument som är av vikt för översiktsplanearbete och arbeten mellan olika kommuner och regioner. Kommunen jobbar för att fortsätta ha en god dialog med Umeåregionen och Västerbotten för att ta vara på kommunernas styrkor över länsgränserna. Att Åsbergstunneln ej finns med i Nationella planen har stor inverkan på utvecklingen inom Örnsköldsviks tätort.

4.7 Klimatrelaterade risker

3 kap. 5 § PBL: Av översiktsplanen ska även följande framgå:

4. kommunens syn på risken för skador på den byggda miljön som kan följa av översvämning, ras, skred och erosion som är klimatrelaterade samt på hur sådana risker kan minska eller upphöra,

Den befintliga översiktsplanen saknar tillräcklig beskrivning av vad som gäller kopplat till klimatanpassning, samt ras- och skredrisker i kommunen. I planen presenteras, av Länsstyrelsen, utpekade riskområden en föreslagen åtgärd är att ta fram en handlingsplan för hur dessa risker ska hanteras och motverkas är en föreslagen åtgärd. Någon sådan plan har inte tagits fram. I kommunens "Strategi för trygghet och säkerhet" finns ett avsnitt som beskriver hur kommunen bör arbeta med klimatrelaterade risker på ett översiktligt plan. En särskild satsning som strategin föreslår är att kommunen ska utarbeta rutiner för hur riskhänsyn ytterligare kan beaktas i samhällsplaneringen. En sådan rutin har inte tagits fram.

Det finns flera nationella och regionala underlag för klimatanpassningsarbetet som kommunen kan använda sig av. Dessa underlag kan fungera som vägledning och beskriver bland annat hur klimatet kommer att utvecklas i länet, vilka risker som kommer med den samt hur det är kopplat till den fysiska planeringen.

Bedömning & åtgärder: Det underlag som finns för risker för skred, ras och översvämning behöver ses över/uppdateras samt tydligare kopplas till och beskriva kommunens ställningstagande för åtgärder. Kommunen har ett nytt framtaget underlag över ras- och skredområden som kommer att utgöra underlag för det fortsatta planeringsarbetet i såväl översiktsplanen som i andra plan- och byggdokument. Det finns idag ett bättre dataunderlag tillgängligt för att avgöra riskområden för exempelvis översvämning och andra klimatrelaterade riskområden. Detta kommer att tas i beaktning vid arbetet med den nya översiktsplanen. Frågan om klimatrelaterade risker kan behandlas i ett tematiskt tillägg eller i samband med att en ny kommunövergripande översiktsplan tas fram.

4.8 Agenda 2030

3 kap. 5 § PBL: Av översiktsplanen ska även följande framgå:

2. hur kommunen i den fysiska planeringen avser att ta hänsyn till och samordna översiktsplanen med relevanta nationella och regionala mål, planer och program av betydelse för en hållbar utveckling inom kommunen,

Agenda 2030 som antogs av FN:s medlemsstater 2015 är en handlingsplan med mål för omställning till ett hållbart samhälle. Syftet är att till år 2030 genom 17 globala mål uppnå en socialt, miljömässig och ekonomisk hållbar utveckling. Hela samhället behöver bidra till att nå målet om att Sverige ska vara ledande i genomförandet av Agenda 2030. Samtliga mål kan anses ha koppling till den verksamhet som bedrivs på lokal nivå och utgör därför en viktig del i kommunernas arbete. De globala målen är bland annat en viktig del i arbetet med en översiktsplan eftersom översiktsplanen ska ge vägledning för en långsiktigt hållbar utveckling och ha tydliga mål för den fysiska miljön.

Bedömning & åtgärder: Eftersom Agenda 2030 inte var antagen när nu gällande översiktsplan togs fram finns heller inget ställningstagande för hur Örnsköldsvik ska utvecklas hållbart utifrån de sociala, miljömässiga och ekonomiska dimensionerna. Kommunen kan i framtagnandet av en ny översiktsplan använda sig eller ta inspiration av Agenda 2030 som utgångspunkt för hur Örnsköldsvik långsiktigt ska utvecklas på ett socialt, miljömässigt och ekonomiskt hållbart sätt.

4.9 Översiktsplanen som stöd i arbetet

3 kap. 6 § PBL: Översiktsplanen ska utformas så att innebörden av den tydligt framgår.

I nuvarande översiktsplan finns följande brister kopplat till det fortsatta användandet inom den kommunala verksamheten

- Kopplar ej med nationella och regionala mål
- Bristfällig i beskrivning av klimatanpassning
- Bristfällig visualisering samt bristande koppling mellan text och kartor
- Varierande detaljnivå mellan ämnena
- Refererar till gamla eller utdaterade dokument

Det finns både styrkor och svagheter i nuvarande översiktsplaner sett ur organisationens behov idag. Den kommunomfattande översiktsplanen från 2012 ger idag litet eller inget stöd i utvecklingsfrågor kopplat till mark- och vattenanvändning. Den var redan 2012 försiktig i sina utpekanden av bebyggelseutveckling av både bostäder och verksamheter. Däremot anses den i många tillstånds- och prövningsfrågor vara ett gott handläggarstöd då ett flertal ämnen, genom att de behandlas i översiktsplanen, får större tyngd i efterföljande prövningar. På så vis blir förutsägbarheten tydligare för både handläggare och sökande.

Den fördjupade översiktsplanen för Örnsköldsviks centralort från 2021 är relativt ny varför det där finns en viss osäkerhet ännu kring hur den ska tolkas och tillämpas i efterföljande handläggning. Hittills är bedömningen att den saknar stöd för avvägningar i vissa frågor, framförallt bedömning av bostadsbyggande på jordbruksmark, vilket efterfrågas av organisationen. Däremot hanterar den fördjupade översiktsplanen för Örnsköldsviks tätort 2021 en rad frågor, framför allt kopplat till centrumutveckling, gestaltning/stadsbild och utveckling av centralorten på ett sätt som gör den framåtsyftande och strategisk. Den är därmed ett tydligare stöd för kommunens utveckling av bebyggelse och infrastruktur.

Den fördjupade översiktsplanen för Husum från 1998 är föråldrad då den är framtagna innan Botniabanans byggnation. Liknande förhållande gäller för den fördjupade översiktsplanen för Köpmanholmen från 2009. Där saknas vägledning både för den utveckling av Höga kusten som besöksmål samt de etableringar för grön industri som sker i Norrland. Den fördjupade översiktsplanen för Ulvön är även den över ett decennium gammal och kan med fördel ingå i arbetet med en ny översiktsplan för att riktlinjerna för kommunens utveckling ska vara sammanhållna.

Kommunens tematiska tillägg för landsbygdsutveckling i strandnära lägen (LIS) och tematiska tillägg för vindkraft behöver uppdateras, se beskrivningarna under styckena 4.3.2 och 4.3.3.

Bedömning & åtgärder: Sammantaget görs bedömningen att samtliga översiktsplaner, med undantag för den fördjupade översiktsplanen för Örnsköldsviks centralort 2021, behöver ersättas. Stor utveckling har skett på mark- och vattenanvändningsområdet och i kommunens strategiska utvecklingsarbete varför nuvarande översiktsplaner inte svarar väl mot vare sig lagstiftningens krav eller mot kommunens strategiska utveckling av mark- och vatten som eftersträvas av kommunen. Med hänsyn till den nya lagstiftning som idag syftar till att få kommunerna att bedriva en mer "rullande" översiktsplanering kan kommunens många översiktsplaner med fördel sammanfogas i ett plandokument i vilket man sedan gör kontinuerliga justeringar efter behov. Detta svarar även väl mot det nationella arbetet med en sammanhållen digital samhällsbyggnadsprocess.

4.10 Länsstyrelsens sammanfattande redogörelse

3 kap. 5 § PBL Om länsstyrelsen inte har godtagit planen i en viss del, ska det anmärkas i planen.

3 kap. 26 § PBL Länsstyrelsen ska i ett underlag till kommunen redovisa sådana statliga och mellankommunala intressen som kan ha betydelse för översiktsplanens aktualitet. Redovisningen ska göras under den andra halvan av tiden mellan två ordinarie val till kommunfullmäktige.

I underlaget ska länsstyrelsen ange

1. hur dessa intressen förhåller sig till översiktsplanen, och
2. om länsstyrelsens granskningsyttrande i någon del inte längre gäller.

Länsstyrelsen ska även lämna ett sådant underlag till kommunen när kommunen begär det.

Länsstyrelsen anser i den sammanfattande redogörelsen från 2018 att Örnsköldsviks kommuns gällande översiktsplan till vissa delar ej är fortsatt aktuell. Samma bedömning gäller vindkrafts- och strandskyddsplanerna. Länsstyrelsen meddelade i sitt underlag inför Örnsköldsviks kommuns beslut om planeringsstrategi från 2020 att synpunkter från de ursprungliga granskningsyttrandena vid antagandet av översiktsplanen och den aktualitetsgranskning av densamma från 2018 fortsatt gäller.

Med undantag för den Fördjupade Översiktsplanen för Örnsköldsviks tätort anser länsstyrelsen att planen och dess tillägg får ses som relativt föråldrade. Befintliga kommentarer för dessa gäller fortsättningsvis. Ett undantag finns kopplat till vindkraft där länsstyrelsen hänvisar till att kommunens vindkraftsplan är ett bra underlag för fortsatt utbyggnad, detta gäller ej längre då vindkraftverk som byggs och planeras är betydligt större än vad planen anpassats för. Denna ändrade synpunkt tar även länsstyrelsen upp i den sammanfattande redogörelsen från 2018.

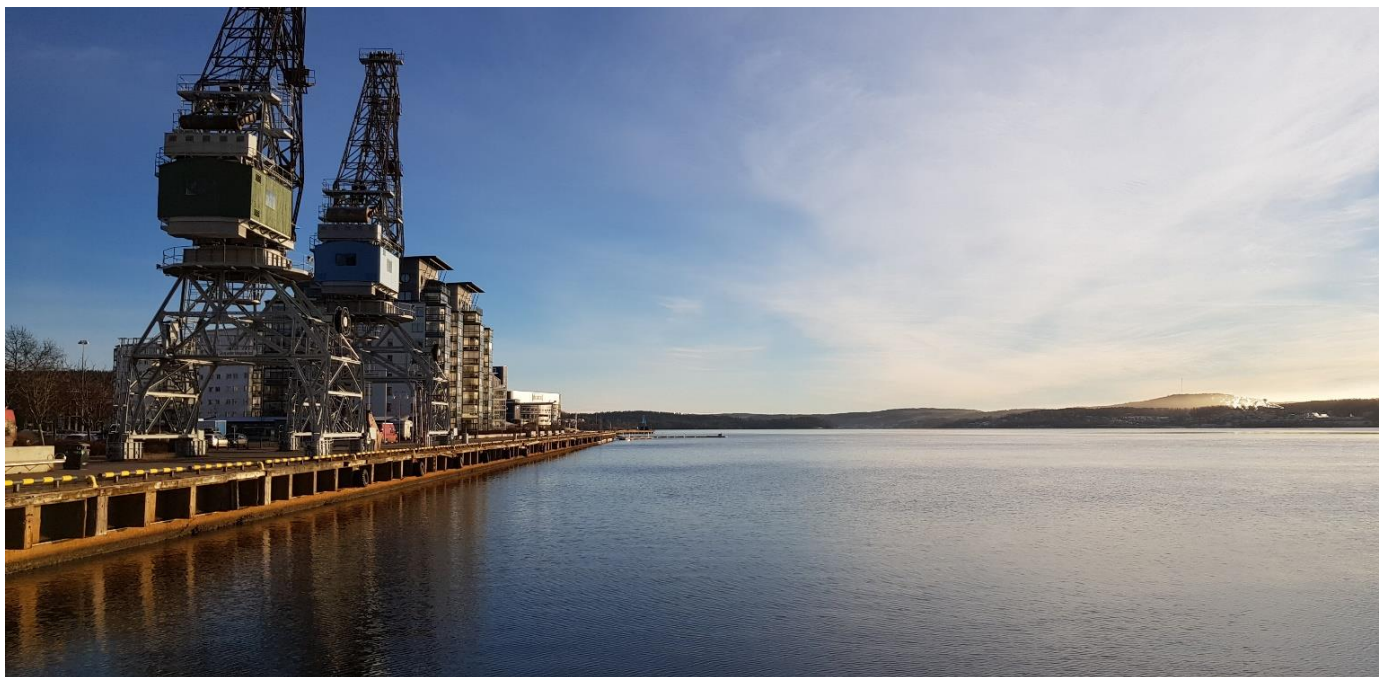
I sitt yttrande hänvisar länsstyrelsen till ny lagstiftning som behöver tas i beaktande vid framtagandet av en ny översiktsplan. I yttrandet redogör länsstyrelsen också för nya förutsättningar som kommunen bör ta ställning till i omarbetning av översiktsplan

Bedömning & åtgärder: Påverkan på planens aktualitet bedöms vara betydande, framför allt vad gäller lagstiftning och riksintressen/intressen av väsentlig betydelse. Länsstyrelsens yttrande och kommentarer över befintlig översiktsplans inaktuella delar har inarbetats i planeringsstrategin. En bedömning har gjorts utifrån befintlig översiktsplan för vad som i kommande översiktsplanearbete framför allt behöver tas med. Örnsköldsviks kommun bedömer att översiktsplanen inte fyller sin funktion och därför behöver omarbetas och uppdateras enligt de delar som länsstyrelsen påpekat som brister.

5 Övergripande bedömning & fortsatt översiktsplanarbete

Översiktsplanen från 2012 bedöms i denna planeringsstrategi vara föråldrad och eftersatt gällande ett flertal viktiga planeringsfrågor. För att åtgärda detta behöver en ny översiktsplan tas fram. Delar av bristerna går att lösa via fördjupade översiktsplaner eller andra styrdokument, men som helhet bedöms en ny kommunövergripande översiktsplan vara det bästa sättet att fånga upp alla de frågor som nuvarande översiktsplan brister i.

Kommunen påbörjade arbetet med att ta fram en ny kommunövergripande översiktsplan 2021 och arbetet pågår i skrivande stund.

Källförteckning

Regeringens skrivelse 2021/22:247. *Sveriges genomförande av Agenda 2030.*

(<https://www.regeringen.se/49aef9/contentassets/9dfa88d8317f441189ba368ef4d506ae/sveriges-genomforande-av-agenda-2030-skr.-202122247.pdf>)

Region Västernorrland. 2020. *Regional utvecklingsstrategi för Västernorrland 2020–2030.*

(https://www.rvn.se/globalassets/_rvn/regional-utveckling/naringsliv-innovation-och-digitalisering/regional-utvecklingsstrategi/ett-vasternorrland-rus-agenda-2030.pdf)

Region Västernorrland. 2022. *Regional infrastrukturplan för Västernorrland 2022–2033.*

(https://www.rvn.se/globalassets/_rvn/regional-utveckling/infrastruktur-sjukresor-och-kollektivtrafik/infrastruktur-och-transporter/rvn_regional-infrastrukturplan_interaktiv_final.pdf)

Riksantikvarieämbetet. 2018. *Riksintressen för kulturmiljövården – Västernorrlands län (Y).*

(https://www.raa.se/app/uploads/2022/06/Y_riksintressen-2.pdf)

Sametinget. 2017. *Riksintresse för rennäringen.* (<https://www.sametinget.se/8390>)

SFS 1998:808. *Miljöbalk.* (https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/miljobalk-1998808_sfs-1998-808)

SFS 2010:900. *Plan- och bygglag.* (https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/plan--och-bygglag-2010900_sfs-2010-900)

SFS 2015:216. *Förordning om trafikbuller och vid bostadsbyggnader.* (https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/forordning-2015216-om-trafikbuller-vid_sfs-2015-216)

SFS 2018:1197. *Lag om Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter.*

(https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/lag-20181197-om-forenta-nationernas-konvention_sfs-2018-1197)

Statens energimyndighet. 2021. *Nationell strategi för en hållbar vindkraftsutbyggnad.* ER 2021:2

Trafikverket. (2022) *Förslag till nationell plan för transportinfrastrukturen 2022–2033.* TRV 2021:186

(<http://trafikverket.diva-portal.org/smash/get/diva2:1615267/FULLTEXT02.pdf>)

Umeåregionen. 2013. *Umeåregionen 20 år – en tillbakablick.*

(https://www.umearegionen.se/download/18.6fc67445145731a446478f0/1398346612498/Umearegionen_20ar_A4.pdf)

UNESCO. *World heritage list.* (<https://whc.unesco.org/en/list/>)

